

В основу методу case-study покладено створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя з метою подальшого розгляду, аналізу та пошуку шляхів вирішення під час аудиторної роботи викладача та студента.

Протягом інтерактивних занять студент є не об'єктом, а суб'єктом навчання, відчуває себе активним учасником подій, свого розвитку та власної освіти, що сприяє його внутрішній мотивації до навчання та його ефективності.

Так, на розгляд конкретних кейсів у Гарвардській школі бізнесу виділяється майже 90 % навчального часу.

Студенти економічних спеціальностей під час аудиторної роботи з викладачем у процесі вивчення дисципліни «Правознавство» розглядають конкретні ситуації, які можуть виникнути в їх подальшій професійній діяльності в економічній сфері та пропонують шляхи їх вирішення на підставі норм чинних нормативно-правових актів, що сприяє їх розвитку як майбутніх фахівців і формує особистісні якості та компетенції. Все це дозволяє формувати певний рівень правового мислення та правової культури майбутніх фахівців-економістів.

З викладеного вбачається, що розгляд і вирішення конкретних ситуацій у процесі вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» студентами-економістами суттєво підвищує їх зацікавленість до навчання та сприятиме розвитку вміння застосовувати здобуті теоретичні знання в їх подальшій професійній діяльності. Враховуючи ефективність інтерактивних методів навчання, як складової аудиторної роботи викладача та студента, зокрема кейс-методу їх розробка та впровадження потребують подальшого розвитку й удосконалення.

*Приходько В. М., канд. екон. наук, доц.
кафедри педагогіки та психології*

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО СИСТЕМАТИЧНОГО НАВЧАННЯ

Навчання студентів потребує переорієнтації на підготовку контингенту людей, що вміють швидко та успішно адаптуватись у складних обставинах та приймати вірні рішення у будь-яких, самих складних ситуаціях. Швидкоплинність часу вимагає від фа-

хівців постійної роботи над собою, самовдосконалення, самоосвіти, у відповідності до вимог сьогодення. Саме такі навички повинні прививатись вищою школою.

Це визначає необхідність мотивування студентів до систематичного навчання, не тільки при навчанні в університеті, але й за його межами, постійного самонавчання. Задача викладача зводиться до того, щоб так організувати процес навчання, щоб студенти активно приймали участь у підготовці до занять, проведенні занять, отримували знання, моделюючи та вирішуючи певні задачі, ситуації.

Можна вплинути на успіх навчання, в першу чергу, за допомогою мотивації студентів, використовуючи для цього нові ефекти: **Цікавості**, враховуючи, що особлива увага частіше приділяється новим, невідомим обставинам. **Загадок**. Студенти охоче займаються вирішенням різних загадкових проблем. Важливо так мотивувати, щоб їм хотілося вирішувати задачі, що ставить перед ними викладач. **Протиріччя**. Студенти бажають усвідомити та впорядкувати оточуюче середовище. Спонукає до пошуку нових рішень, нових пояснень можна якщо продемонструвати в навчальному матеріалі протиріччя, які не мають очевидного рішення. **Ризику**. Розвиток своїх здібностей — природно для свідомих студентів. Часто в процесі саморозвитку вони приймають виклик, але ризикують не впоратися з ним. Тому можливо активізувати роботу студентів, ставлячи перед ними проблеми, які є справжніми перепонами та побороти які «справа честі».

Але наведені ефекти діють тоді, коли студенти відчувають себе впевнено, тоді їх менше лякають невдачі. У зв'язку з цим, активізувати процес навчання студентів можна, якщо укріпити їх впевненість у своїх силах за рахунок постійного зворотного зв'язку відносно успіхів у навчанні.

Корисно кожного студента порівнювати з самим собою, звертати увагу на його власні успіхи. Особливо важливо для активізації навчання очевидність зв'язку між навчальним завданням і майбутньою професією, або актуальною життєвою ситуацією.

Завдання викладача полягає в створенні середовища навчання, яке дозволить студенту вчитися, набуваючи свій досвід і мудрість інших, знаходити та приймати рішення самостійно. Студент повинен бути активним, зацікавленим учасником процесу навчання.

Неабияка роль приділяється і контролю. Неможливо мотивувати студентів, особливо початкових курсів, без систематичного контролю знань, виконаних завдань тощо. Обов'язково потрібно надавати зворотній зв'язок: що зроблено гарно, над чим слід по-

працювати тощо. Викладачі, що дають завдання, а потім їх не перевіряють, або перевіряють поверхнево — «розхолоджують» студентів. Тоді вже краще не давати завдання.

Таким чином, головними шляхами підвищення мотивації студентів до систематичного навчання, на наш погляд, є: зацікавлення (переконавання студентів, що отримані знання, вміння, навички стануть їм у нагоді в майбутньому), створення умов для розкриття здібностей кожного студента, систематичний контроль та надання зворотного зв'язку про успішність виконання того чи того завдання.

Процишин Р. В., асистент
кафедри цивільного та трудового права

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «РИМСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»

Римське право як система права є надбанням усього людства у сфері регулювання суспільних відносин, оскільки основні правові системи сучасності взяли свої витоки саме з римського права. Фундаментальною складовою кожної правової системи є система приватного права. Правова система України, так само як і цивільно-правова система, належить до романо-германської правової сім'ї.

Римське право як наука та навчальна дисципліна почала вивчатися у Італії в XII столітті. Відома наукова школа глосаторів власне займалася цим питанням, і в подальшому ці знання знайшли своє місце у навчальних курсах по дисципліні «Римське право» в університеті Болоньї. Саме тому римське приватне право до сьогодні є однією з фундаментальних дисциплін при підготовці студентів-юристів.

Існує ряд традиційних форм і методів подання матеріалу студентам як на лекціях, так і під час семінарських занять, що, в свою чергу, визначає обсяг необхідних знань і практичних навичок, які здобуває студент. Проте для всебічної підготовки майбутнього фахівця у галузі права необхідно в рамках семінарського заняття застосовувати інноваційну форму роботи — дослідження казусу як технології процесу пізнання та засвоєння на рівні практичних навичок знань студентом.